

Ahmadi, Milad; Atapour, Hashem; Majidi, Akabr (2023). Evaluation of the readiness of Iranian English language journals of technical and engineering for indexing in international citation databases. *Journal of Knowledge-Research Studies*, 2(1) : 1-20.

Doi: 10.22034/JKRS.2023.55126.1023

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_16393.html

The paper is an open access and licensed under the Creative Commons CC BY NC license.

Evaluation of the Readiness of Iranian English Language Journals of Technical and Engineering for Indexing in International Citation Databases

Milad Ahmadi ¹, Hashem Atapour*², Akbar Majidi ³

Received: January, 27, 2023

Accepted: February, 19, 2023

Abstract

Purpose: The purpose of the present study is to evaluate the readiness of Iranian English language journals of technical and engineering for indexing in international citation databases.

Methodology: This research is applied in terms of purpose and descriptive survey in terms of the data collection method. The population of the study is those Iranian English-language journals in the technical and engineering field that are not indexed in Web of Science and Scopus Databases. The number of these journals is equal to 57. The data collection tool was a researcher-made checklist.

Findings: The findings of the research showed that out of 57 studied journals, only nine journals did not provide printed or electronic International Standard Serial Number. Also, 61.40 percent (35 cases) of the journals had delays in the publication of the journal issues. All the journals had a peer-review processes. Regarding policy criteria, six journals did not have geographical diversity in terms of contributing authors, and two journals did not have international editorial boards. In terms of access criteria, eight journals did not have a Digital Object Identifier (DOI) for articles, and two journals did not provide the possibility of getting Endnote output for journal articles. The rest of the criteria were met by all journals. In terms of position criteria, 14 journals did not have a profile in Google Scholar, and therefore their H-index and received citations were not available.

Conclusion: In general, it was found that the publication of English-language journals in the technical and engineering field in Iran had an upward trend from 1998 to 2015. Still, it has taken a downward trend since 2015. A significant weakness of most engineering journals was the delay in the publication of journal issues. A relatively favorable situation was observed in the rest of the criteria.

Value: It is essential to periodically evaluate journals to identify their strengths and weaknesses to enter international reference databases. This study was carried out in this vein. Thus, it is innovative in this respect and provides valuable findings for the policy-making of journals for their internationalization.

Key Words: *Journals, engineering journals, citation databases, preparation, indexing, evaluation of journals.*

1. MA in Knowledge and Information Science, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Iran.

2. Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran (corresponding author), Iran.hashematapour@tabrizu.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran

Extended Abstract

Introduction: The indexing of a journal in valid citation and non-citation databases could be a sign of the quality of that journal. It is essential for the journals need to be indexed in valid indexes to gain reputation, international visibility and access, multinational distribution of readers, and ultimately, the impact of the articles. For this purpose, it is necessary to check their compliance with the criteria emphasized by international citation databases and their readiness to enter these databases.

Purpose: The purpose of the present study is to evaluate the readiness of Iranian English language journals of technical and engineering for indexing in international citation databases

Methodology: This research is applied in terms of purpose and descriptive survey in terms of the data collection method. The population of the study is those Iranian English-language journals in the technical and engineering field that are not indexed in Web of Science and Scopus Databases. The number of these journals is equal to 57. The data collection tool was a researcher-made checklist. The research tool was made based on the Nowrozi and solhjo (2015) and Sedghi and Ghaffari (2015) checklists. The validity and reliability of the instrument were confirmed by experts. A total of 21 criteria were examined in the form of general criteria, policy criteria, access criteria, and journal citation position.

Findings The findings of the research showed that out of 57 studied journals, only nine journals did not provide printed or electronic International Standard Serial Number. Also, 61.40 percent (35 cases) of the journals had delays in the publication of the journal issues. All the journals had a peer-review processes. Regarding policy criteria, six journals did not have geographical diversity in terms of contributing authors, and two journals did not have international editorial boards. In terms of access criteria, eight journals did not have a Digital Object Identifier (DOI) for articles, and two journals did not provide the possibility of getting Endnote output for journal articles. The rest of the criteria were met by all journals. In terms of position criteria, 14 journals did not have a profile in Google Scholar, and therefore their H-index and received citations were not available.

Table 1 shows that 30 (52.63%) of studied journals, are published quarterly, and 27(47.36%) are published biannually.

Table 1. Publication period of studied journals

Publication period	Number	Percent
Quarterly	30	52.64
biannually.	27	47.36
Total	57	100

Table 2 shows the start date of Iranian English-language journals in the technical and engineering field.

Table 2. Start date of studied journals

Start date of journal publication	Number of journals
1998-2003	2
2004-2009	16
2010-2015	29
2016-2022	10

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 2

Issue 1

Serial Number 3

2023

As table 2 shows, most the English-language journals in the technical and engineering field started between 2010 and 2015. It should be noted that the publication of English language journals in the technical and engineering field has been on the rise from 1998 to 2015, but since 2015, it has taken a downward trend.

Table 3 shows the compliance of Iranian English-language journals in the technical and engineering field with the general criteria emphasized by the international citation databases.

Table 3. the compliance of studied journals with the general criteria emphasized by the international citation databases.

General criteria	Having the International Standard Serial Number(print)	Having the International Standard Serial Number (electronic)	Peer-review process	Publication order	Having the ethical principles of publication
journals status	Percent	Percent	Percent	Percent	Percent
Yes	51 (89/47)	54 (94/74)	57 (100)	22 (38/59)	55 (96/49)
no	6 (10/53)	3 (5/26)	0(0.00)	35 (61/41)	2 (3/51)
Total	57 (100)	57 (100)	57 (100)	57 (100)	57 (100)

The findings of Table 3 show that out of the 57 studied journals, six journals did not provide the printed International Standard Serial Number, and three journals did not provide the electronic International Standard Serial Number on their website. Also, 35 (61.40%) of studied journals, had delays in the publication of journals issues. Furthermore, two journals did not declare the ethical principles of publication on their website. But all journals had the peer-review process.

Table 4 shows the compliance of Iranian English-language journals in the technical and engineering field with the policy criteria emphasized by the international citation databases.

Table 4. Table 3 shows the compliance of studied journals with the general criteria emphasized by the international citation databases.

Policy criteria	Having clear goals and - vision	The geographical diversity of editorial boards	The geographical diversity of authors	Title and abstract of articles in English
Journals status	Percent	Percent	Percent	Percent
Yes	56(98/24)	55(96/49)	51 (89/47)	57 (100)
no	1(1/76)	2 (3/51)	6 (10/53)	0(0.00)
Total	57 (100)	57 (100)	57 (100)	57 (100)

As table 4 shows, out of 57 studied journals, six journals (10.53% of all journals) did not have geographical diversity in terms of authors' contribution. Furthermore, two journals did not have foreign editorial boards, and only one journal did not clearly present its goals and vision on its website. However, all journals had titles and abstracts in English.

Table 5 shows the ratio of foreign and domestic editorial boards to the total

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 2

Issue 1

Serial Number 3

2023

number of editorial board members of Iranian English-language journals in the technical and engineering field.

Table 5. the ratio of foreign and domestic editorial boards to the total number of editorial boards of studied journals

The ratio of the foreign and domestic editorial boards to the total number of editorial board members	Foreign editorial board	Internal editorial board
	Percent	Percent
0	2(3/50)	0 (0.00)
1-24/9	18(31/57)	5(8.77)
25-49/9	22(38/59)	10(17.54)
50-74/9	12(21/05)	23(40.35)
75-99/9	3(5/26)	17(29.82)
100	0(0.00)	2(3.51)
Total	57(100)	57(100)

As shown in table 5, 2 journals did not have foreign editorial boards. In 15 journals, the ratio of the foreign editorial boards to the total number of editorial board members is higher than 50%. In other words, more than 50% of the editorial board members of these 15 journals are from abroad.

Table 6 shows the compliance of Iranian English-language journals in the technical and engineering field with the access criteria emphasized in citation databases.

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 2

Issue 1

Serial Number 3

2023

Table 6. compliance of studied journals with the access criteria emphasized in citation databases.

The criterion under consideration	Having an archive - of previous issues of the journals	The possibility of getting Endnote output for journal articles	Having an online system to send and receive articles	Having a clear explanation about how to receive and review articles in the journal	Digital Object Identifier (DOI)	Website in English	Online access to the full text
journals status	Percent	Percent	Percent	Percent	Percent	Percent	Percent
Yes	57(100)	55(96/49)	57(100)	57(100)	49(85/96)	57(100)	57(100)
no	0(0.00)	2(3/50)	0(0.00)	0(0.00)	8(14/03)	0(0.00)	0(0.00)
Total	57(100)	57(100)	57(100)	57(100)	57(100)	57(100)	57(100)

The findings of Table 6 show that eight journals did not have a digital object identifier (DOI) for journal entities. 2 journals did not provide the possibility to get Endnote output from journal articles. Other access criteria were met by all journals. Regarding the citation position of journals, results showed that 14 journals did not have a profile in Google Scholar. Therefore their H-index and the number of received citations could not be retrieved.

Conclusion: In general, it was found that the publication of English-language journals in the technical and engineering field in Iran had an upward trend from 1998 to 2015. Still, it has taken a downward trend since 2015. A significant weakness of most engineering journals was the delay in the publication of journal issues. A relatively favorable situation was observed in the rest of the criteria.

Value: It is essential to periodically evaluate journals to identify their strengths and weaknesses to enter international reference databases. This study was carried out in this vein. Thus, it is innovative in this respect and provides valuable findings for the policy-making of journals for their internationalization.

Key Words: *Journals, engineering journals, citation databases, preparation, indexing, evaluation of journals*

Resources

- Azadeh, F., Ghazi Mirsaeid, S. J., Gharib, M., & Nabiolahi, A. (2017). Survey on the Status of Indexing Latin Approved Medical Journals in Iran in Major Global Indexes. *Payavard*, 11(1), 57-67.
- Bagherian, N. (2018). An Evaluation of the Websites of Scientific Journals of Philosophy based on Indexing Standards of International Information and Citation Databases. *Journal of Philosophical Theological Research*, 20(1), 203-225. doi: 10.22091/pfk.2018.3055.1862.
- Bagherian, N., & Khaleghi, N. (2015). The presence of indexing indexes of international databases and citations in the website of English publications in the field of medical sciences of Iran. In the collection of articles of the conference of scientific publications of the country (pp. 521-538). Tehran: Ketabdar Publishing House.
- Collazo-Reyes, F. (2014). Growth of the number of indexed journals of latin America and the caribbean: The effect on the impact of each country. *Scientometrics*, 98(1), 197-209.
- Demarchi Lo, M. (2015). Examining the status of scientific research publications approved by the Ministry of Science, Research and Technology and the Ministry of Health and Medical Education in Scopus and Web of Science reference databases in the collection of articles of the conference of scientific publications of the country (pp. 415-428). Tehran: Ketabdar Publishing.
- Dinkel, A., Berth, H., Borkenhagen, A., & Brähler, E. (2004). On raising the international dissemination of German research: Does changing publication language to English attract foreign authors to publish in a German basic psychology research journal?. *Experimental psychology*, 51(4), 319-328. <https://doi.org/10.1027/1618-3169.51.4.319>
- Duncombe, D. (2015, August 15). *How to add local journals to international databases*. The 2nd Asian Science Editors Conference & Workshop. Vietnam. <https://asianeditor.org/event/2015/index.php>
- Ghaffari Heshajin, S., Sedghi, Sh., & Asghari Hineh Abad, L. (2017). Iranian medical English journals: reference analysis based on journal selection criteria in WOS, PubMed and Scopus. *Library Philosophy and Practice* (e-journal). 1650. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=316269>
- Kim, H. (2015, August 15). *How to index journal in Scopus & WoS*. The 2nd Asian Science editors' conferences and workshop. vietnam. <https://asianeditor.org/event/2015/index.php>
- Koch, T., & Vanderstraeten, R. (2021). Journal editors and journal indexes: Internationalization pressures in the semi-periphery of the world of science. *Learned Publishing*, 34(4), 519-527. <https://doi.org/10.1002/leap.1390>.
- Nowrozi, A., & solhjo, N. (2015). Profile of Tehran University's English-language journals based on indexing criteria of international citation databases. *Library and information*, 19(2), 44-78.

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 2

Issue 1

Serial Number 3

2023

Peña, E.P., Valero, M.V. & Sicilia, J.G. (2004, September 24-25). *Comparative study of journal selection criteria used by Medline and Embase, and their application to Spanish biomedical journals*. [Conference presentation]. 9th European Conference of Medical and Health Libraries, Santander.

Razmgir, M. (2006). Investigating the structural status of English-language medical scientific research journals in the country in terms of criteria for selecting journals to be indexed in ISI databases. (Master's thesis). University of Medical Sciences Iran, Tehran, Iran.

Salehi, K., & Rahimi, H. (2006). Explanation of journals' assessment process at the Institute for Scientific Information (I.S.I.). *Librarianship and Information Organization Studies*, 17(2), 141-160.

Sedghi, S., & Ghaffari-Heshajin, S. (2017). Conformity Assessment of Iranian Medical Journals Written in English with the Objective Acceptance Criteria of Journals in the Scopus Database. *Health Information Management*, 13(6), 426-431.

Sedghi, Sh., & Ghaffari, S. (2018). Assessing of Iranian medical English journals based on journal selection criteria in Scopus. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 1760.

Shahbodaghi, A., Farhadi, A., Shekofteh, M., & Karami, M. (2016). Investigating the Iranian Medical Journals Compliance with the Structural Requirements of PubMed Central Journal Selection Criteria. *Journal of Modern Medical Information Sciences*, 2 (1), 70-74.

Shahbodaghi, A., Farhadi, A., Shekofteh, M., & Karami, M. (2017). The Compliance Level of Structural Requirements of Iranian Medical Journals with Structural Criteria of Web of Science. *Journal of Health Administration*, 20 (69), 57-66

Shahbodaghi, A., Farhadi, A., Shekofteh, M., & Karami, M. (2017). Adaptation Rate of Structural Requirements on the Iranian Medical Journals with the Criteria of Indexing Based on Scopus. *payavard*, 11 (2), 173-180.

Shahbodaghi, A., Farhadi, A., Shekofteh, M., & Karami, M. (2016). The Structural Status of Iranian Medical Journals Based on the Medline Selection Criteria. *Health Information Management*, 13(3), 203-208.

Shahmirzadi, T. (2019). Adaptation of the Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO) scientific journals structure with Scopus Indexing Criteria. *Agricultural Information Sciences and Technology*, 2(1), 1-18. 10.22092/AISTJ.2019.126177.1026

Shin, E., Choi, H., & Seo, T. (2015). Internationalization of Domestic Journals for Enhancing the Global Influence: An Analysis on KoreaScience Journals. *Journal of the Korean Society for Library and Information Science*, 49(4), 159-177. <https://doi.org/10.4275/KSLIS.2015.49.4.159>

Taskin, Z., Doğan, G., Akça, S., Şencan, I. & Akbulut, M. (2015). Does Scopus put its own journal selection criteria into practice? In Salah, A.A., Y. Tonta, A.A. Akdag Salah, C. Sugimoto, U. Al (Eds.), *Proceedings of ISSI 2015 Istanbul*. Paper presented at The International Society of Scientometrics and Informetrics Conference, Istanbul, Turkey, 29 June to 3 July (pp. 1198-1199). Turkey: Bogaziçi University Printhouse.

Taufiqurrochman, R., & Nur Suci, D. (2016). *Internationalization of academic journal in UIN Maulana Malik Ibrahim Malang: Accessibility, credibility, prestige*. (Research Report). Retrieved from URL: <http://repository.uin-malang.ac.id/755/>

Testa, J. (2009). The Thomson Reuters journal selection process. *Transnational Corporations Review*, 1(4), 59-66. <https://doi.org/10.1080/19186444.2009.11658213>

Wang, J., & Lu, Y. Q. (2009). Reflection on internationalization of Chinese surgery journals. *Chinese journal of traumatology = Zhonghua chuang shang za zhi*, 12(4), 243-246.

Winarko, B., Abrizah, A., & Tahira, M. (2016). An assessment of quality trustworthiness and usability of Indonesian agricultural science journals: Stated preference versus revealed preference study. *Scientometrics*, 108(1), 289-304. <https://doi.org/10.1007/s11192-016-1970-x>

Journal of
Knowledge-Research Studies
(JKRS)

Vol 2

Issue 1

Serial Number 3

2023

احمدی، میلاد؛ عطاپور، هاشم؛ مجیدی، اکبر (۱۴۰۲). بررسی میزان آمادگی نشریات علمی-پژوهشی انگلیسی زبان فنی و مهندسی برای نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی معتبر بین‌المللی. *نشریه مطالعات دانش پژوهی*،

DOI: 10.22034/jkrs.2023.55126.1023

۲(۱): ۲۰-۱

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_16393.html

این مقاله به صورت دسترسی باز و با لایسنس CC BY NC کرییتیو کامنز قابل استفاده است.

بررسی میزان آمادگی نشریات علمی-پژوهشی انگلیسی زبان فنی و مهندسی برای نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی معتبر بین‌المللی

میلاد احمدی^۱، هاشم عطاپور^{۲*}، اکبر مجیدی^۳

تاریخ پذیرش: ۳۰ بهمن ۱۴۰۱

تاریخ دریافت: ۷ بهمن ۱۴۰۱

چکیده

هدف: هدف مطالعه حاضر بررسی وضعیت و میزان آمادگی نشریات علمی-پژوهشی انگلیسی زبان گروه فنی و مهندسی برای نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی است.

روش‌شناسی: تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی است که به شیوه توصیفی انجام شد. جامعه آماری مورد مطالعه آن دسته از نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی درج شده در پرتال نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که در پایگاه‌های وب آوساینس و اسکوپوس نمایه نشده‌اند. تعداد این نشریات برابر با ۵۷ است. ابزار گردآوری داده‌ها سیاهه واریسی محقق ساخته بود.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد در بین ۵۷ نشریه مورد بررسی، در زمینه معیارهای عمومی تنها نه نشریه شماره استاندارد بین‌المللی چاپی و یا الکترونیکی را ارائه نکرده بودند. همچنین ۶۱/۴۰ درصد (۳۵ مورد) از نشریات در انتشار منظم شماره‌های نشریه با تأخیر روبرو بودند. همه نشریات دارای فرایند هم‌ترازخوانی بودند. در زمینه معیارهای خط‌مشی یا سیاست نشریات، شش نشریه دارای تنوع جغرافیایی نویسندگان نبودند و دو نشریه هیئت تحریریه خارجی نداشتند. در زمینه معیارهای دسترسی هشت نشریه شناسه شیء دیجیتال برای مقالات نداشتند و دو نشریه امکان گرفتن خروجی اندنوت برای مقالات نشریه را فراهم نکرده بودند و بقیه معیارها از سوی تمامی نشریات رعایت شده بودند. در زمینه معیارهای موقعیت چهارده نشریه در گوگل اسکالر دارای پروفایل نبوده و بنابراین اچ ایندکس و استادهای دریافتی آن‌ها یافت نشد.

نتایج: به‌طور کلی مشاهده گردید که انتشار نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی در کشور از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۵ روند صعودی داشته است، اما از سال ۲۰۱۵ به این سو روند نزولی به خود گرفته است. ضعف مهم اغلب نشریات حوزه فنی و مهندسی تأخیر در انتشار منظم شماره‌های نشریات است. در بقیه معیارها وضعیت نسبتاً مطلوبی مشاهده شد.

اصالت و ارزش: ارزشیابی نشریات به‌صورت دوره‌ای جهت تشخیص نقاط قوت و ضعف آن‌ها از جهت ورود به پایگاه‌های استنادی بین‌المللی بسیار اهمیت دارد. این مطالعه در این راستا انجام شده و از این حیث دارای نوآوری بوده و یافته‌های ارزشمندی برای سیاست‌گذاری نشریات جهت بین‌المللی شدن آن‌ها ارائه می‌کند.

کلیدواژه‌ها: نشریات، مجلات، فنی و مهندسی، پایگاه‌های استنادی، آمادگی، نمایه‌سازی، ارزیابی نشریات.

۱. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. milad.ahmadi19949@gmail.com
۲. دانشیار، گروه آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران (نویسنده مسئول) hashematapour@tabrizu.ac.ir
۳. استادیار، گروه آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. akbar.majidi@tabrizu.ac.ir. ۰۴۱-۳۳۳۹۲۱۱۸

نمایه‌سازی یک نشریه در پایگاه‌های معتبر استنادی و غیر استنادی بازتابی از کیفیت آن نشریه است. نمایه شدن نشریه در نمایه‌های معتبر از جهت کسب اعتبار، رؤیت‌پذیری و دسترسی بین‌المللی، توزیع چندملیتی خوانندگان و در نهایت تأثیرگذاری مقالات حائز اهمیت است. همچنین نشریات نمایه شده در مقایسه با نشریات غیر نمایه شده از کیفیت علمی بالاتری برخوردار هستند. بسیاری از محققان ارجاع و ارسال به نشریاتی را که در نمایه‌های معتبر نمایه می‌شوند در اولویت قرار می‌دهند. در واقع نمایه شدن نشریات در پایگاه‌های اطلاعاتی به‌عنوان تبیین‌کننده بخشی از تولیدات علمی کشورها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و عدم حضور نشریات علمی در چنین پایگاه‌هایی امکان استناددهی و رؤیت‌پذیری آن‌ها را کاهش می‌دهد (آزاده و همکاران، ۱۳۹۶).

پایگاه‌های استنادی بین‌المللی وب‌آوساینس^۱ و اسکوپوس^۲ به‌عنوان معتبرترین نمایه‌نامه‌های استنادی بین‌المللی محسوب می‌شوند. نمایه شدن بروندادهای علمی کشورها در این پایگاه‌ها به اعتلای رتبه علمی کشورها در سطح جهان و مطرح شدن در عرصه‌های بین‌المللی و افزایش میزان مشارکت آن‌ها در تولید علم جهانی کمک می‌نماید. پایگاه وب‌آوساینس از طریق ارزیابی‌های دقیق و مستمر، معتبرترین نشریه‌های علمی از سراسر جهان را انتخاب و در پایگاه‌های خود نمایه می‌کند. پایگاه وب‌آوساینس معیارهایی از قبیل انتشار به زبان انگلیسی، نشر به‌هنگام نشریه، تبعیت از قواعد بین‌المللی ویراستاری، کیفیت محتوای نشریه، گوناگونی بین‌المللی نویسندگان مقاله‌ها و کیفیت و دقت استادهای مقاله‌های منتشر شده در نشریه‌ها را برای ارزیابی علمی آن‌ها در سطح بین‌المللی لحاظ می‌کند (صالحی و رحیمی، ۱۳۸۵). از سوی دیگر، تنوع بین‌المللی ویراستاران، داوران، نویسندگان، استادکنندگان و مخاطبان مقاله‌های منتشر شده در نشریه‌ها یا به‌عبارت‌دیگر، ماهیت بین‌المللی نشریه نمایه شده در این پایگاه نیز از اهمیت بالایی در ارزیابی‌های این مؤسسه برخوردار است. پایگاه وب‌آوساینس سعی می‌کند نشریه‌هایی را تحت پوشش خود قرار دهد که دارای هیئت تحریریه و نویسندگان بین‌المللی بوده و برای متخصصان سراسر جهان قابل استفاده باشند. پایگاه استنادی اسکوپوس، دیگر پایگاه استنادی مشهور جهان است که هزاران عنوان نشریه علمی را از ۵۰۰۰ ناشر بین‌المللی در حوزه‌های مختلف دانش از سال ۱۹۹۶ به بعد پوشش می‌دهد. این پایگاه که توسط شرکت الزویر^۳ پشتیبانی می‌شود، به مدد نوآوری در زمینه تحلیل استنادی و استفاده از چهره‌های جدید در این حوزه، توانسته است خود را در ردیف یکی از بهترین پایگاه‌های استنادی جهان قرار دهد (صدقی و غفاری‌هشجین، ۱۳۹۵). ارزیابی نشریات در پایگاه اسکوپوس بر اساس معیارهایی توسط هیئت ارزیابی و به‌صورت جامع و کمی انجام می‌شود که شامل سیاست نشریه (هیئت ویراستاری و هیئت تحریریه نشریه باید از تخصص و تجربه لازم برخوردار باشند، چکیده‌ها به زبان انگلیسی باشند، تنوع توزیع جغرافیایی ویراستاران و تنوع توزیع جغرافیایی نویسندگان)؛ محتوا (نشریه

1. Web of Science (WOS)
2. Scopus
3. Elsevier

در حوزه تخصصی مربوط به خود معتبر باشد و باکیفیت ارائه گردد، چکیده‌ها با وضوح کامل و ساختاریافته باشند، محتوای نشریه با اهداف و پوشش نشریه مطابقت داشته باشد و مقالات نشریه از اعتبار علمی لازم برخوردار باشند و قابلیت خواندن داشته باشند؛ رتبه علمی نشریه (مقالات نشریه از لحاظ جذب استناد در اسکوپوس وضعیت مناسبی داشته باشند، میزان استناد به مقالات نگاشته شده توسط هیئت تحریریه قابل قبول باشد)؛ نظم (نشریه به طور منظم منتشر شود) و دسترسی آنلاین (محتوای تمام متن نشریه به صورت آنلاین قابل دسترس باشد، نشریه به زبان انگلیسی قابل دسترس باشد و صفحه خانگی نشریه از کیفیت لازم برخوردار باشد) است (تستا، ۲۰۰۹).

بنابراین، نمایه شدن نشریات علمی در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی مستلزم ایجاد شرایط موردنظر این پایگاه‌ها در نشریات علمی است. از طرف دیگر از آنجا که فرآیند نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی معمولاً زمان‌بر بوده و دست‌کم بین شش ماه تا یک سال از زمان اقدام تا دریافت پاسخ اولیه، زمان نیاز است، ضروری است که نشریات با بالاترین سطح آمادگی که همانا احراز حداکثری شاخص‌های موردنظر این پایگاه‌ها در نشریه است، برای تقاضا جهت نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی اقدام کنند. حوزه فنی و مهندسی یکی از حوزه‌های آموزشی و پژوهشی عمده کشور است که سالانه حجم بالایی از مقالات علمی را تولید می‌کند. عدم وجود نشریات داخلی که در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی نمایه شده باشند موجب می‌شود این مقالات به سمت نشریات خارجی هدایت شوند. این امر هرچند که امتیازاتی برای کشور و پژوهشگران داخلی و نشریات هدف دارد لیکن نشریات بالقوه داخلی که می‌توانستند مقالات مذکور را جذب نموده و به اعتبار خود در عرصه بین‌المللی بیفزایند از این امتیاز محروم می‌مانند. شناسایی وضعیت نشریات فنی و مهندسی داخل کشور از نظر آمادگی برای نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی مانند اسکوپوس و وب‌آوساینس و تلاش در جهت رفع موانع موجود بر سر راه نمایه شدن آن‌ها در این پایگاه‌ها، می‌تواند راه جذب مقالات باکیفیت داخلی و خارجی به این نشریات را هموارتر نموده و به توسعه کیفی آن‌ها و به طبع آن توسعه علمی کشور کمک نماید. بر این اساس، هدف این پژوهش بررسی میزان آمادگی نشریات انگلیسی‌زبان حوزه فنی و مهندسی برای نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی معتبر بین‌المللی مانند وب‌آوساینس و اسکوپوس است.

۲. پیشینه پژوهش

پژوهش‌های مرتبط متعددی در ارتباط با موضوع پژوهش حاضر در داخل و خارج انجام شده است که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌شود. رزمگیر (۱۳۸۶) در پایان‌نامه خود به بررسی وضعیت ساختاری نشریات چاپی علمی پژوهشی پزشکی انگلیسی‌زبان کشور از نظر معیارهای انتخاب نشریات برای نمایه شدن در پایگاه‌های اطلاعاتی وب‌آوساینس پرداخت. پژوهش وی نشان داد که حدود دوسوم از نشریات موردبررسی ۱ تا ۲۴ ماه تأخیر در انتشار داشتند. بیش از یک‌چهارم از آن‌ها برای نگارش

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۳

بررسی میزان آمادگی

نشریات علمی -

پژوهشی انگلیسی ...

استنادات از قواعد بین‌المللی پیروی نکرده بودند. ۱۴/۲ درصد از اعضای هیئت ویراستاری این نشریات در بانک‌های مدلاین^۱ و ایمیس^۲ مقاله‌ای نداشتند. ۹۲/۵ درصد از مقالات توسط نویسندگان ایرانی نگارش شده بود. دمرچی‌لو (۱۳۹۵) وضعیت نشریه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را بر اساس شاخص‌های تحلیل استنادی پایگاه اسکوپوس و وب‌آوساینس مقایسه کرد و نتیجه گرفت که نشریه‌های بررسی‌شده از نظر کمی و کیفی در وضعیت مطلوبی قرار ندارند. یافته‌های پژوهش صدقی و غفاری هسجین (۱۳۹۵) با عنوان «ارزیابی مطابقت نشریات انگلیسی‌زبان علوم پزشکی ایرانی با معیارهای عینی پذیرش نشریات در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس» نشان داد که ۳۲/۷ درصد از نشریات فاقد ویراستار خارجی و ۵۹/۶ درصد فاقد نویسنده خارجی بودند. ۷۷/۶ کل چکیده‌ها ساختاریافته بود. میزان خوداستنادی پایین گزارش شد و بیش از ۷۰ درصد مجلات، به صورت منظم منتشر می‌شدند، ۴۹ درصد نشریات نیز خروجی اندنوت داشتند. نتیجه اینکه نشریات در بیشتر معیارها وضعیت مطلوبی داشتند، اما سطح پایین همکاری با نویسندگان و ویراستاران خارجی و درصد کم نشریات دارای خروجی اندنوت^۳، از جمله موارد ضعف محسوب می‌شود که نیاز به توجه بیشتری دارد. آزاده و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی ۸۳ نشریه علوم پزشکی کشور اعم از نمایه‌شده در اسکوپوس و وب‌آوساینس و نمایه نشده در فاصله سال‌های ۲۰۰۵-۲۰۱۰ پرداختند. یافته‌ها نشان داد که عناوین نسبتاً کمتری (۲۶٪) در پایگاه وب‌آوساینس نمایه شده بودند، اما ۶۹٪ از نشریات در پایگاه اسکوپوس نمایه شده بودند. مقایسه معیارهای نمایه‌سازی نشریات در پایگاه اطلاعاتی وب‌آوساینس و اسکوپوس با نشریات نمایه نشده نشان داد علیرغم رشد چشم‌گیر نشریات علمی در سال‌های موردبررسی، از لحاظ انطباق با معیارهای نمایه‌سازی در وضعیت نامطلوبی قرار داشتند و مدیران نشریات علمی لاتین باید سعی در ارتقای وضعیت کمی و کیفی داشته باشند. شاه‌دراغی و همکاران (۱۳۹۵ الف) در سلسله پژوهش‌هایی به بررسی تعیین میزان انطباق نشریات علوم پزشکی کشور با معیارهای نمایه‌سازی در پایگاه‌های مدلاین، پاب‌مدسترا، اسکوپوس و وب‌آوساینس پرداختند. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد علیرغم اینکه میزان رعایت بیشتر معیارهای مورد انتظار پاب‌مدسترا در نشریات مصوب وزارت بهداشت در وضعیت رضایت‌بخشی قرار داشت، اما بیشتر این نشریات به دلیل انگلیسی‌زبان نبودن با مانع جدی در مسیر نمایه شدن در پایگاه اطلاعاتی پاب‌مدسترا مواجه بوده و تنها تعداد محدودی از مجلات، شانس نمایه شدن در این پایگاه را داشتند (شاهدراغی و همکاران، ۱۳۹۵ الف). آن‌ها همچنین دریافتند نشریات علوم پزشکی کشور از نظر رعایت اکثر شاخص‌های ساختاری مدلاین در سطح رضایت‌بخشی قرار داشتند، اما از نظر معیارهای میزان رعایت تنوع بین‌المللی هیئت تحریریه مجلات، حمایت انجمن‌های علمی از نشریه و ذکر عبارت تعارض توسط نویسندگان، سطح مطلوبی نداشتند (شاهدراغی و همکاران، ۱۳۹۵ ب). نتایج دیگر پژوهش آن‌ها نشان داد بیش از نیمی از

1. medline
2. Embase
3. Endnote

نشریات علوم پزشکی کشور برای نمایه شدن در اسکوپوس از بیانیه‌های ویراستاری بین‌المللی پیروی نکرده بودند. همچنین حضور اعضای هیئت تحریریه بین‌المللی در این نشریات بسیار پایین بود و به‌طور میانگین ۸۳/۳ درصد از اعضای هیئت تحریریه نشریات از داخل کشور بودند. مشارکت نویسندگان غیر ایرانی نیز در این نشریات بسیار پایین بود و تنها ۵/۷۹ درصد از نویسندگان نشریات علوم پزشکی را غیر ایرانی‌ها تشکیل داده بودند. به‌طور کلی میزان پیروی نشریات علوم پزشکی کشور از معیارهای مدنظر نمایه‌نامه اسکوپوس، در سطح مطلوبی قرار نداشت (شاهدی و همکاران، ۱۳۹۶ الف). درنهایت، آن‌ها دریافتند نشریات علوم پزشکی منتشرشده در کشور ایران از نظر رعایت اکثر شاخص‌های ساختاری وب‌آساینس در سطح رضایت‌بخشی قرار داشتند، اما از نظر معیارهای پیروی از بیانیه‌های بین‌المللی ویراستاری، میزان رعایت تنوع بین‌المللی نویسندگان مقالات، ذکر کد شناساگر شیء دیجیتال^۱ و ذکر کد شناساگر اقلام ناشر در سطح مطلوبی قرار نداشتند (شاهدی و همکاران، ۱۳۹۶ ب). نوروزی و صلح‌جو (۱۳۹۵) در پژوهشی نیمرخ نشریه‌های انگلیسی‌زبان دانشگاه تهران را بر اساس معیارهای نمایه‌سازی پایگاه‌های استنادی بین‌المللی موردبررسی قرار داد. آن‌ها معیارهای اصلی برای استانداردسازی نشریه‌ها به‌منظور نمایه‌سازی در پایگاه‌های بین‌المللی در چهار قلمرو «اطلاعات کلی» (معیارهای حداقل)، «خط‌مشی»، «دسترسی برخط» و «موقعیت» طبقه‌بندی کردند. در بررسی نشریه‌ها، با توجه به این معیارها، در زمان اجرای پژوهش فقط دو نشریه توانسته بودند معیارهای حداقل را به‌طور کامل رعایت کنند. اشکال‌های اساسی نشریه‌ها به ترتیب شامل نداشتن فرایند داوری و نوع همترازخوانی، رعایت نکردن نظم انتشاراتی، مشخص نبودن اصول اخلاقی نشر و تنوع پایین نویسندگان و هیئت تحریریه نشریه‌هاست. ازجمله نقاط قوت آن‌ها داشتن وبگاه انگلیسی، دسترسی برخط به متن کامل مقاله‌ها و داشتن شماره استاندارد بین‌المللی ذکر شده است. نتایج نشان داد که به‌طور کلی میزان رعایت شاخص‌های چهار قلمرو مورد ارزیابی نشریه‌های انگلیسی‌زبان دانشگاه تهران برای پذیرش در پایگاه‌های بین‌المللی ۶۷٪ بود. باقریان و خالقی (۱۳۹۵) با بررسی میزان حضور شاخص‌های نمایه‌سازی موردنظر پایگاه‌های اطلاعاتی و استنادی بین‌المللی در وبگاه نشریات انگلیسی حوزه علوم پزشکی ایران دریافتند، در مقوله مشخصات نشر، شاخص‌های مربوط به شناسه‌گر شیء دیجیتال، سال تأسیس نشریه، سیاست‌های مربوط به دسترسی آزاد به اطلاعات، مجوز حق انتشار و ناشر، در کمتر از پنجاه درصد جامعه آماری وجود داشتند. شاخص سرقت علمی در کمتر از نیمی از وبگاه‌های نشریات مورد مطالعه و بخش هیئت تحریریه در کمتر از یک‌سوم وبگاه‌های آن نشریات، بخش مشخصی را به خود اختصاص داده بودند. باقریان (۱۳۹۷) به ارزیابی وبگاه‌های نشریات علمی حوزه فلسفه بر اساس شاخص‌های نمایه‌سازی پایگاه‌های اطلاعاتی و استنادی بین‌المللی پرداخته است. در این پژوهش وب‌گاه ۴۱ نشریه فارسی حوزه فلسفه که زیر نظر کمیسیون نشریات علمی منتشر می‌شوند، بر اساس شاخص‌های اصلی نمایه‌سازی نشریات در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی بررسی شده‌اند. نتایج پژوهش نشان داد ۲۶ درصد نشریات دارای کد

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۵

بررسی میزان آمادگی

نشریات علمی -

پژوهشی انگلیسی ...

شناسه گر شیء دیجیتال و ۱۲ درصد دارای مجوز کرییتیوکامانز^۱ بوده و تنها نشریه فلسفه و کلام دانشگاه فردوسی مشهد عضو کمیته بین‌المللی اخلاق در پژوهش بود. بخش اخلاق و قوانین نشریات با وجود اهمیت زیاد، بسیار ضعیف بوده و کلی‌گویی و ارائه اطلاعات ناقص، مهم‌ترین ضعف وب‌گاه نشریات حوزه فلسفه به شمار می‌آید. نمایه شدن نشریات حوزه موضوعی فلسفه در پایگاه‌های عمومی و اختصاصی معتبر بین‌المللی بسیار ضعیف بوده و موارد محدودی نیز که در نمایه‌های بین‌المللی حضور داشتند، به‌درستی در وب‌گاه نشریات به مخاطبان معرفی نشده‌اند. شه‌میرزادی (۱۳۹۸) در پژوهش خود به بررسی نشریه‌های علمی پژوهشی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و میزان همخوانی آن‌ها با معیارهای نمایه‌سازی پایگاه استنادی اسکوپوس پرداخته است. یافته‌های پژوهش نشان داد که مشکلات اساسی نشریه‌ها به ترتیب شامل نداشتن خط‌مشی مدون و خط‌مشی اخلاق نشر، عدم تنوع جغرافیایی در بین اعضای هیئت تحریریه، مشخص نبودن فرایند داوری و نوع هم‌ترازخوانی، رعایت نکردن انتشار به‌موقع، نبود چکیده و فهرست منابع و کلیدواژه به انگلیسی و پایین بودن تعداد استناد به مقاله‌ها، داشتن شماره استاندارد بین‌المللی و همخوانی با اهداف و حوزه رایگان به متن کامل مقاله‌ها، داشتن شماره استاندارد بین‌المللی و همخوانی با اهداف و حوزه موضوعی را می‌توان نام برد. به‌طور کلی نشریه‌های علمی پژوهشی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با معیارهای نمایه‌سازی پایگاه اسکوپوس همخوانی مطلوبی نداشتند.

پنا، والرو و سیسیلیا^۲ (۲۰۰۴) در پژوهش خود وضعیت نشریه‌های پزشکی اسپانیایی را بر اساس معیارهای انتخاب نشریه در پایگاه‌های مدلاین و ایمیس بررسی کردند. نتایج نشان داد که مشکلات ناشی از نشر، بیش از معیارهای کیفیت نشریه‌ها بوده است. دینکل و همکاران^۳ (۲۰۰۴) در پژوهش خود به بررسی ارتقای نشر بین‌المللی پژوهش‌های آلمانی پرداختند. آن‌ها در پژوهش خود به دنبال این مسئله بودند که آیا تغییر زبان نشر به زبان انگلیسی نویسندگان خارجی را برای نشر در نشریات روان‌شناسی پایه جذب می‌کند یا نه؟ یافته‌های پژوهش نشان داد که نشریات روان‌شناسی پایه آلمان باید زبان انتشار را به انگلیسی تغییر دهند تا دسترسی به تحقیقات کشورهای آلمانی‌زبان را تسهیل کنند. با این حال، برای ارتقای واقعی انتشار تحقیقات آلمانی، پیشروی به سمت بین‌المللی شدن نویسندگان و خوانندگان بسیار مهم به نظر می‌رسد. وانگ و ژیانگ^۴ (۲۰۰۹) به بررسی بین‌المللی شدن نشریات جراحی چین پرداختند. این نشریات در نمایه استنادی علوم نمایه نشده بودند. یافته‌ها نشان داد که نشریات جراحی چینی دارای اثرگذاری بین‌المللی کوچکی بودند که با وضعیت پیشرفت جراحی در چین مطابقت نداشت. برای بهبود دیده شدن نشریات جراحی چینی، این مقاله ایجاد نشریات جراحی انگلیسی بیشتر، گسترش همکاری با ناشران معروف، به‌کارگیری کارشناسان

1. Creative commons
2. Pen, Valero & Sicilia
3. Dinkel et al
4. Wang and Yuan-qiang

خارج از کشور به عنوان هیئت تحریریه و استفاده بیشتر از اینترنت را پیشنهاد کردند. کولازو- رایز^۱ (۲۰۱۴) به بررسی رشد نشریات نمایه شده آمریکای لاتین و کارائیب در فاصله سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۹ پرداخت و نشان داد که رشد بی سابقه نشریات کشورهای مورد بررسی بیش از آنکه تحت تأثیر تغییرات جامعه علمی این کشورها باشد، متأثر از سیاست‌های نمایه‌سازی پایگاه‌های اطلاعاتی وب- آوساینس بوده است. کیم^۲ (۲۰۱۵) به بررسی راهکارهای نمایه‌سازی نشریه‌ها در اسکوپوس و وب- آوساینس؛ و دانکامب^۳ (۲۰۱۵) به بررسی نمایه‌سازی نشریه‌های محلی در پایگاه‌های بین‌المللی پرداختند. هر دو پژوهش معیارهایی مانند نظم و تداوم انتشار، داشتن شیوه‌نامه اخلاقی و ارائه اطلاعات کتابشناختی به زبان انگلیسی را برای تأیید نشریه‌ها در نمایه‌های بین‌المللی معرفی و دسته- بندی کرده‌اند. تسکین و همکاران^۴ (۲۰۱۵) به بررسی میزان تشابه ویژگی‌های نشریه‌های نمایه شده در اسکوپوس با معیارهای گزینش اسکوپوس پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد که ۳۰٪ نشریه- های نمایه شده معیارهای اصلی اسکوپوس را شامل نبودند. شین، چوئی و سئو^۵ (۲۰۱۵) به بررسی بین‌المللی شدن نشریات بومی کره برای افزایش نفوذ جهانی پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد که بسیاری از این نشریات دارای ضریب تأثیر کم بوده و تعداد اعضای بین‌المللی در ترکیب هیئت تحریریه نشریات اندک بود. برخی از نشریات پلتفرم ارسال مقاله برخط یا وب‌سایت انگلیسی نداشتند. وینارکو، آبریزاح و تاهیرا^۶ (۲۰۱۶) در مطالعه‌ای به بررسی کیفیت و قابلیت نشریات حوزه کشاورزی اندونزی برای نمایه‌شدن در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر پرداخته و نشان دادند که نشریاتی که به صورت تمام متن و به زبان انگلیسی منتشر می‌شوند، از شانس بیشتری برای نمایه شدن در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر جهان برخوردارند. توفیقوروشمان و سوچی^۷ (۲۰۱۶) به بررسی بین‌المللی شدن نشریات دانشگاهی یوین مولانا مالک ابراهیم مالانگک پرداختند. یافته‌ها نشان داد که با ثبت نشریات در پایگاه‌های نمایه‌سازی و استفاده از زبان بین‌المللی برای جذب گسترده خوانندگان، امکان بین‌المللی شدن نشریات فراهم می‌شود. همچنین نتایج نشان داد که نشریات حوزه علوم طبیعی عملکرد بهتری نسبت به سایر نشریات داشتند. برخی از نشریات علوم طبیعی استنادهای بیشتری نسبت به نشریات علوم اجتماعی دریافت کرده بودند. همچنین تنوع ویراستاران و داوران نشریات در علوم طبیعی و مطالعات اجتماعی ناهمگون بود. بر اساس یافته‌های تحقیق، نشریات دانشگاهی در یوین مولانا مالک ابراهیم مالانگک به توسعه و بهبود راه‌های راهبردی تری برای نمایه‌سازی در پایگاه‌های نمایه‌سازی بین‌المللی مانند اسکوپوس و وب‌آوساینس نیاز داشتند. غفاری هسجین، صدقی و اصغری حینه آباد (۲۰۱۷) به بررسی و تحلیل مرجع^۸ نشریات انگلیسی‌زبان علوم پزشکی ایران بر اساس

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۷

بررسی میزان آمادگی

نشریات علمی -

پژوهشی انگلیسی ...

1. Collazo-Reyes
2. Kim
3. Duncombe
4. Taskin et al
5. Shin, Choi and Seo
6. Winarko, Abrizah & Tahira
7. Taufiqurochman & Suci
8. Reference

معیارهای انتخاب نشریات در اسکوپوس، پاب‌مد و وب‌آوساینس پرداختند. این مطالعه ۵۳ نشریه علوم پزشکی را که در این سه پایگاه نمایه نمی‌شوند انتخاب کرده بود. داده‌ها از طریق وب‌سایت نشریات گردآوری و وارد اکسل شده و سپس تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که حدود ۸۸.۵ درصد از نشریات سبک مرجع خود را داشتند. در ۶۰.۹ درصد مجلات، میزان قصور در سبک مرجع کمتر از ۱۰ درصد بوده است. میانگین خوداستنادی به نویسندگان و مقالات نشریات به ترتیب ۳.۶٪ و ۱.۲٪ بود. میانگین درصد مراجع خارجی ۸۳.۶ درصد بوده است. اکثر مراجع قدیمی بوده و تنها ۲/۹ درصد مراجع مربوط به سال مورد مطالعه بودند. ۸۷/۲ درصد نشریات بیشترین مراجع را دریافت کرده بودند. قدیمی بودن مراجع، عدم تعادل در قالب منابع استناد شده و فاصله زیاد بین نرخ مراجع ایرانی و خارجی از کاستی‌های مراجع استناد شده در نشریات انگلیسی‌زبان پزشکی ایران بود. صدقی و غفاری هسجین (۲۰۱۸) به ارزیابی نشریات انگلیسی پزشکی ایرانی بر اساس معیارهای انتخاب نشریات اسکوپوس پرداختند. این مطالعه به ارزیابی نشریات انگلیسی پزشکی ایرانی که در پایگاه‌های وب‌آوساینس و اسکوپوس نمایه نشده‌اند، پرداخته است. داده‌ها با استفاده از سیاهه و ارسی تهیه شده توسط محقق که روایی آن توسط اعضای هیئت علمی تأیید شده بود، جمع‌آوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از میکروسافت اکسل استفاده شد. بر اساس یافته‌ها، نشریات مورد مطالعه از نظر نظم در انتشار، ارائه چکیده‌های آموزنده برای مقالات، محدود کردن میزان خوداستنادی، ارائه فرمت اکس‌ام‌ال برای مقالات، سامانه برخط ارسال و دریافت مقالات و ارائه رهنمودهایی برای نویسندگان با معیارهای انتخاب نشریه اسکوپوس مطابقت داشتند. تعداد کم چکیده‌های ساختاریافته، تعداد کم نویسندگان و ویراستاران خارجی و مقدار کم خروجی اندنوت مهم‌ترین نقطه ضعف در نشریات انگلیسی پزشکی ایرانی بود. راه‌حل‌های پیشنهادی شامل ارتقای همکاری با ویراستاران و نویسندگان خارجی و ارائه چکیده‌های ساختاریافته و خروجی‌های اندنوت توسط نشریات و نویسندگان بود. کوخ و واندراستراتن^۱ (۲۰۲۱) به مطالعه فشار بین‌المللی سازی نشریات به‌وسیله نمایه شدن در نمایه‌های بین‌المللی از دیدگاه سردبیران نشریات در شیلی پرداختند. در این مقاله، فرصت‌ها و مشکلات پیش‌روی نشریات علمی در این محیط مورد بحث قرار داده شده است. با استفاده از ۱۲ مصاحبه کیفی با سردبیران نشریات نمایه شده در وب‌آوساینس شیلی، ادراکات و استراتژی‌های سردبیران برای گشت‌وگذار در این محیط تجزیه و تحلیل شده است. این مقاله تنش‌های فعلی را که نمایه‌سازی برای نشریات و برخی استراتژی‌ها برای رویارویی با آن‌ها به همراه دارد، فرآیندهای مذاکره با مخاطبان سنتی آن‌ها و تضادهایی که در فرآیندهای بین‌المللی سازی کنونی به رهبری نمایه‌های علمی بین‌المللی پدیدار می‌شود، برجسته می‌کند. درنهایت، مقاله با تأمل در احتمالات و مشکلاتی که بین‌المللی سازی مبتنی بر نمایه برای مجلات، به‌ویژه در جوامع به اصطلاح نیمه پیرامونی دارد، به پایان می‌رسد.

بررسی ادبیات و پیشینه‌های تحقیق نشان می‌دهد که در همه کشورها و مناطق دنیا بین‌المللی شدن نشریات و ورود به نمایه‌های بین‌المللی جهت رویت‌پذیری و ردگیری اثر تحقیقات علمی بومی و ملی در سطح جهان بسیار حائز اهمیت است. در کشور ایران نیز این موضوع مورد تأکید سیاست‌گذاران علم و فناوری است و برنامه‌ها و خط‌مشی‌های خوبی در این راستا تدوین و به مرحله اجرا رسیده‌اند. پژوهش‌های متعددی در داخل در مورد وضعیت نشریات نمایه شده و یا نمایه نشده حوزه پزشکی در پایگاه‌های اطلاعاتی بین‌المللی انجام شده است، اما در مورد نشریات فنی مهندسی پژوهش دقیق و مشخصی یافت نشد. بنابراین این پژوهش به میزان آمادگی و انطباق نشریات فنی و مهندسی انگلیسی- زبان با معیارهای مورد تأکید نمایه‌های استنادی بین‌المللی پرداخته است تا وضعیت کنونی آن‌ها را مورد بررسی قرار داده و نقاط ضعف و قوت آن‌ها را شناسایی و پیشنهادهایی برای بهبود وضعیت آن‌ها ارائه کند.

۳. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و به روش پیمایشی است. جامعه آماری مورد مطالعه شامل کلیه نشریات علمی- پژوهشی انگلیسی‌زبان فنی و مهندسی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که در پرتال نشریات علمی (<https://journals.msrt.ir>) به ثبت رسیده و در هیچ‌یک از پایگاه‌های استنادی وب‌آوساینس و اسکوپوس نمایه نشده بودند. بر این اساس، از میان ۹۴ نشریه انگلیسی‌زبان حوزه فنی و مهندسی، ۵۷ نشریه به‌عنوان جامعه پژوهش انتخاب شد که اسامی آن‌ها در جدول ۱ ارائه شده است. برای آگاهی از وضعیت نمایه‌ای نشریات انگلیسی‌زبان فنی و مهندسی در پایگاه‌های وب-آوساینس و اسکوپوس، به ترتیب از پایگاه‌های مستر ژورنال لیست متعلق به کلاریویت آنالیتیکس^۱ و سایمگو^۲ استفاده شد. برای گردآوری داده‌ها از سیاهه واری کنترل‌شده برای بررسی معیارهای کیفی پذیرش نشریه‌ها در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی استفاده شد. این سیاهه محقق ساخته بوده و مبتنی بر پژوهش‌های نوروزی و صلح‌جو (۱۳۹۵) و صدقی و غفاری هسجین (۱۳۹۵) است. داده‌های پژوهش در تیرماه ۱۴۰۱ گردآوری شد. ابتدا به وبگاه هر یک از نشریات مراجعه کرده و با مشاهده و بررسی دقیق همه بخش‌های وبگاه، سیاهه واری برای هر یک از نشریات تکمیل شد. معیارهایی که مورد بررسی قرار گرفتند عبارت بودند از: ۱- معیارهای عمومی (شامل نظم در انتشار، اصول اخلاقی نشر، شماره استنادی بین‌المللی نشریات (چاپی و الکترونیکی)، همتراز خوانی مشخص) ۲- معیارهای خط‌مشی نشریه (شامل اهداف و چشم‌انداز مشخص، تنوع جغرافیایی نویسندگان و هیئت تحریریه، عنوان و چکیده به انگلیسی) ۳- معیار دسترسی (شامل داشتن آرشیو مرتب از شماره‌های قبلی نشریه، امکان گرفتن اندنوت برای مقالات نشریه، داشتن سیستم برخط برای ارسال و دریافت مقالات، داشتن توضیح شفاف درباره شیوه دریافت و داوری مقالات، شناسه شیء دیجیتال، وبگاه به زبان انگلیسی،

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۹

بررسی میزان آمادگی
نشریات علمی -
پژوهشی انگلیسی ...

دسترسی برخط به متن کامل) ۴- موقعیت نشریه (شامل اچ ایندکس و استناد در گوگل اسکالر و نمایه شدن در دواج^۱).

جدول ۱. فهرست ۵۷ نشریه انگلیسی زبان فنی و مهندسی
نمایه سازی نشده در پایگاه های استنادی وب آوساینس و اسکوپوس

ردیف	عنوان نشریه	وبسایت
۱	Advanced Ceramics Progress	http://www.acerp.ir/
۲	AUT Journal of Electrical Engineering	https://eej.aut.ac.ir/
۳	AUT Journal of Modeling and Simulation	https://miscj.aut.ac.ir/
۴	Automotive Science and Engineering	http://www.iust.ac.ir/ijae/
۵	Energy Equipment and Systems	http://www.energyequipments.com/
۶	Earth Observation and Geomatics Engineering	https://eoge.ut.ac.ir/
۷	Gas Processing	https://gpj.ui.ac.ir/
۸	International Journal of Research in Industrial Engineering	http://www.riecjournal.com/
۹	International Journal of Iron and Steel Society of Iran	http://journal.issiran.com/
۱۰	International Journal of Advanced Design and Manufacturing Technology	http://admt.iaumajlesi.ac.ir/
۱۱	International Journal of Coastal and Offshore Engineering	http://ijcoe.org/
۱۲	International Journal of Industrial Electronics, Control and Optimization	http://ieco.usb.ac.ir/
۱۳	International Journal of Industrial Engineering and Production Research-	http://ijiepr.iust.ac.ir/
۱۴	International Journal of Information and Communication Technology Research (IJICT)	http://journal.itrc.ac.ir/
۱۵	International Journal of Maritime Technology	http://ijmt.ir/
۱۶	International Journal of Optimaization in Civil Engineering	http://ijoce.iust.ac.ir/
۱۷	International Journal of Railway Research	http://ijrare.iust.ac.ir/
۱۸	International Journal of Robotics	http://ijr.kntu.ac.ir/
۱۹	International Journal of Transportation Engineering	http://www.ijte.ir/
۲۰	Iranian Journal of Chemical Engineering	http://www.ijche.com/
۲۱	Iranian Journal of Hydrogen and Fuel Cell	http://ijhfc.irost.ir/
۲۲	Iranian Journal of Materials Forming	http://ijmf.shirazu.ac.ir/
۲۳	Iranian Journal of Mechanical Engineering Transactions of the ISME	http://jmee.isme.ir/
۲۴	Iranian Journal of Oil and Gas Science and Technology	http://ijogst.put.ac.ir/
۲۵	Iranian Journal of Operations Research	http://iors.ir/journal/
۲۶	Journal of Advanced Materials and Processing	http://www.jmatpro.ir/
۲۷	Journal of Aerospace Science and Technology	http://jast.ias.ir/
۲۸	Journal of Algorithms and Computation	https://jac.ut.ac.ir/
۲۹	Journal of Applied Research in Water and Wastewater	https://arwww.razi.ac.ir/
۳۰	Journal of Applied Research on Industrial Engineering	http://www.journal-aprie.com/
۳۱	Journal of Artificial Intelligence and Data Mining	http://jad.shahroodut.ac.ir/
۳۲	Journal of Chemical and Petroleum Engineering	https://jchpe.ut.ac.ir/
۳۳	Journal of Communication Engineering	http://jce.shahed.ac.ir/
۳۴	Journal of Computer and Knowledge Engineering	https://cke.um.ac.ir/
۳۵	Journal of Computing and Security	http://jcomsec.ui.ac.ir/
۳۶	Journal of Electrical and Computer Engineering Innovations (JECEI)	http://jecei.sru.ac.ir/
۳۷	Journal of Energy Management and Technology	http://www.jemat.org/
۳۸	Journal of Gas Technology	http://jgt.irangi.org/
۳۹	Journal of Hydraulic Structures	http://jhs.scu.ac.ir/
۴۰	Journal of Industrial Engineering International	https://journals.msrt.ir/home/detail/11207/
۴۱	Journal of Oil, Gas and Petrochemical Technology	http://jogpt.pgu.ac.ir/
۴۲	Journal of Particle Science and Technology	http://jpst.irost.ir/
۴۳	Journal of Petroleum Science and Technology	https://jpst.ripi.ir/
۴۴	Journal of Quality Engineering and Production Optimization	http://jqepo.shahed.ac.ir/
۴۵	Journal of Rehabilitation in Civil Engineerin	https://civiljournal.semnan.ac.ir/
۴۶	Journal of Stress Analysis	https://jrstan.basu.ac.ir/
۴۷	Journal of theoretical and Applied Vibration and Acoustics	http://tava.isav.ir/
۴۸	Journal on Computer Science and Engineering	https://jcse.ir/
۴۹	The ISC International Journal of Information Security	http://isecure-journal.com/
۵۰	Journal of Textiles and Polymers	http://www.itast.ir/
۵۱	Journal of Seismology and Earthquake Engineering	http://www.jsee.ir/
۵۲	Journal of Particle Science and Technology	https://jpst.irost.ir/
۵۳	Journal of Industrial and Systems Engineering	http://www.jise.ir/

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۰

دوره ۲، شماره ۱

پیاپی ۳

۱۴۰۲

۵۴	The Journal of Solid Mechanics (JSM)	https://jsm.arak.iau.ir/
۵۵	Journal of Simulation and Analysis of Novel Technologies in Mechanical Engineering (JSME)	https://jsme.khsh.iau.ir/
۵۶	Numerical Methods in Civil Engineering	http://nmce.kntu.ac.ir/
۵۷	Transport Phenomena in Nano and Micro Scales	http://tpnms.usb.ac.ir

جدول ۲، صاحبان امتیاز نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی را نشان می‌دهد.

جدول ۲. صاحب امتیاز نشریات فنی و مهندسی انگلیسی زبان

ردیف	صاحب امتیاز	تعداد	درصد
۱	دانشگاه تهران	۳	۵.۲۶
۲	دانشگاه علم و صنعت ایران	۳	۵.۲۶
۳	دانشگاه خواجه نصیر طوسی	۲	۳.۵
۴	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲	۳.۵
۵	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۲	۳.۵
۶	دانشگاه شاهد	۲	۳.۵
۷	دانشگاه اصفهان	۲	۳.۵
۸	دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تابعه تهران جنوب	۲	۳.۵
۹	دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تابعه نجف‌آباد	۲	۳.۵
۱۰	موسسه آموزش عالی آیندگان	۲	۳.۵
۱۱	سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران	۲	۳.۵
۱۲	دانشگاه آزاد اسلامی - واحد اراک	۱	۱.۷۵
۱۳	دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تابعه تهران مرکز	۱	۱.۷۵
۱۴	دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر	۱	۱.۷۵
۱۵	دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تابعه اصفهان	۱	۱.۷۵
۱۶	دانشگاه فردوسی مشهد	۱	۱.۷۵
۱۷	دانشگاه بوعلی سینا	۱	۱.۷۵
۱۸	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی	۱	۱.۷۵
۱۹	دانشگاه صنعت نفت	۱	۱.۷۵
۲۰	دانشگاه خلیج فارس	۱	۱.۷۵
۲۱	دانشگاه شهید چمران اهواز	۱	۱.۷۵
۲۲	دانشگاه صنعتی شاهرود	۱	۱.۷۵
۲۳	دانشگاه شیراز	۱	۱.۷۵
۲۴	دانشگاه رازی کرمانشاه	۱	۱.۷۵
۲۵	پژوهشگاه مواد و انرژی	۱	۱.۷۵
۲۶	پژوهشگاه صنعت نفت - وزارت نفت	۱	۱.۷۵
۲۷	پژوهشگاه حمل و نقل طراحان پارسه	۱	۱.۷۵
۲۸	پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله	۱	۱.۷۵
۲۹	پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱	۱.۷۵
۳۰	پژوهشگاه هوافضا	۱	۱.۷۵
۳۱	انجمن کامپیوتر ایران	۱	۱.۷۵
۳۲	انجمن علمی هوافضای ایران	۱	۱.۷۵
۳۳	انجمن علمی مهندسی مکانیک ایران	۱	۱.۷۵
۳۴	انجمن علمی مهندسی گاز ایران	۱	۱.۷۵
۳۵	انجمن علمی مهندسی صنایع ایران	۱	۱.۷۵
۳۶	انجمن علمی مهندسی شیمی ایران	۱	۱.۷۵
۳۷	انجمن علمی مهندسی دریایی ایران	۱	۱.۷۵
۳۸	انجمن علمی علوم و فنون دریایی ایران	۱	۱.۷۵

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۱

بررسی میزان آمادگی

نشریات علمی -

پژوهشی انگلیسی ...

۳۹	انجمن علمی علوم و فناوری مهندسی نساجی ایران	۱	۱.۷۵
۴۰	انجمن علمی ایرانی تحقیق در عملیات	۱	۱.۷۵
۴۱	انجمن علمی آهن و فولاد ایران	۱	۱.۷۵
۴۲	انجمن علمی انرژی ایران	۱	۱.۷۵
۴۳	انجمن علمی آکوستیک و ارتعاشات ایران	۱	۱.۷۵
۴۴	مرکز مطالعات مدیریت ایران	۱	۱.۷۵
۴۵	جمع	۵۷	۱۰۰

همان طور که جدول ۲ نشان می‌دهد دانشگاه‌های تهران و دانشگاه علم و صنعت هر کدام ۳ نشریه و در مجموع ۶ نشریه معادل ۱۰.۵۲ درصد از کل نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی را منتشر می‌کنند. دانشگاه‌های خواجه نصیر طوسی، دانشگاه امیرکبیر، دانشگاه سیستان و بلوچستان، دانشگاه شاهد، دانشگاه اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد، موسسه آموزش عالی آیندگان و سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران هر کدام ۲ نشریه و در مجموعه ۱۸ نشریه معادل ۳۱.۵۷ درصد از کل نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی را منتشر کردند. بقیه دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی و آموزشی هر کدام یک نشریه و در مجموع ۴۶ نشریه معادل ۸۰.۷۰ درصد از کل نشریات این حوزه را منتشر کرده‌اند. همچنین لازم به ذکر است که سهم دانشگاه‌های دولتی ۲۵ نشریه معادل ۴۳.۸۵ درصد است، سهم انجمن‌های علمی ۱۳ نشریه معادل ۲۲.۸۰ درصد، سهم دانشگاه آزاد ۸ نشریه معادل ۱۴.۰۳ درصد، سهم پژوهشگاه‌ها ۶ نشریه معادل ۱۰.۵۲ درصد و سهم دیگر سازمان‌ها و مراکز دولتی غیردانشگاهی ۵ نشریه معادل ۸.۷۷ درصد است.

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۲

دوره ۲، شماره ۱

پیاپی ۳

۱۴۰۲

۴. یافته‌ها

الف. دوره انتشار نشریات

جدول ۳، دوره انتشار نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی را نشان می‌دهد.

جدول ۳. دوره انتشار نشریات فنی و مهندسی انگلیسی زبان

دوره انتشار	تعداد	درصد
فصلنامه	۳۰	۵۲.۶۳
شش ماهه	۲۷	۴۷.۳۶
جمع	۵۷	۱۰۰

یافته‌های جدول ۳، نشان می‌دهد ۳۰ نشریه معادل ۵۲.۶۳ درصد نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی به صورت فصلنامه و ۲۷ نشریه معادل ۴۷.۳۶ درصد به صورت شش ماه یک بار منتشر می‌شوند.

ب. تاریخ آغاز انتشار نشریات

جدول ۴، تاریخ آغاز انتشار نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی را نشان می‌دهد.

جدول ۴. تاریخ شروع انتشار نشریات

تاریخ شروع انتشار نشریات	تعداد نشریات	درصد
۱۹۹۸-۲۰۰۳	۲	۳.۵۰
۲۰۰۴-۲۰۰۹	۱۶	۲۸.۰۷
۲۰۱۰-۲۰۱۵	۲۹	۵۰.۸۷
۲۰۱۵-۲۰۲۲	۱۰	۱۷.۵۴

یافته‌های جدول ۴، نشان می‌دهد بیشترین تعداد آغاز انتشار نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی مربوط به محدود ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ است. کمترین تعداد به محدوده ۱۹۹۸-۲۰۰۳ مربوط است. لازم به ذکر است که انتشار نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۵ روند صعودی داشته است، اما از سال ۲۰۱۵ به این سو روند نزولی به خود گرفته است.

ج. معیارهای عمومی نشریات

جدول ۵، فراوانی رعایت معیارهای عمومی مورد تأکید پایگاه‌های استنادی از سوی نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی را نشان می‌دهد.

جدول ۵. توزیع فراوانی معیارهای عمومی مورد تأکید پایگاه‌های استنادی برای نمایه‌سازی نشریات

معیارهای عمومی	داشتن شماره استاندارد بین‌المللی مجله (چاپی)	داشتن شماره استاندارد بین‌المللی مجله (الکترونیکی)	فرایند همترازخوانی	نظم انتشار اخلاقی نشر	داشتن اصول
وضعیت نشریه	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد
بله	۵۱ (۸۹/۴۷)	۵۴ (۹۴/۷۳)	۵۷ (۱۰۰)	۲۲ (۳۸/۵۹)	۵۵ (۹۶/۴۹)
خیر	۶ (۱۰/۵۲)	۳ (۵/۲۶)	۰ (۰/۰۰)	۳۵ (۶۱/۴۰)	۲ (۳/۵۰)
جمع	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)

یافته‌های جدول ۵، نشان می‌دهد از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی، ۶ نشریه شماره استاندارد بین‌المللی چاپی و ۳ نشریه شماره استاندارد بین‌المللی الکترونیکی را در وبگاه خود ارائه نکرده بودند. همچنین ۳۵ نشریه معادل ۶۱.۴۰ درصد از کل نشریات در انتشار منظم شماره‌های نشریه با تأخیر روبرو بودند. همچنین ۲ نشریه در وبگاه خود هیچ‌گونه اطلاعاتی در مورد سطوح مختلف اصول اخلاقی نشر (مانند

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۳

بررسی میزان آمادگی
نشریات علمی -
پژوهشی انگلیسی ...

تعهد به لوازم کمیته اخلاق انتشارات^۱، عضویت در کمیته اخلاق انتشارات) ارائه نکرده بودند. اما همه نشریات دارای فرایند همتراز خوانی بودند.

د. معیارهای خط مشی نشریات

جدول ۶، فراوانی رعایت معیارهای خط مشی مورد تأکید پایگاه‌های استنادی از سوی نشریات انگلیسی‌زبان حوزه فنی و مهندسی را نشان می‌دهد.

جدول ۶. توزیع فراوانی معیارهای خط‌مشی مورد تأکید پایگاه‌های استنادی برای نمایه‌سازی نشریات

معیارهای خط‌مشی	داشتن اهداف و چشم‌انداز روشن	تنوع جغرافیایی هیئت تحریریه خارجی	تنوع جغرافیایی نویسندگان	عنوان و چکیده مقالات به انگلیسی
وضعیت نشریه	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد
بله	۵۶ (۹۸/۲۴)	۵۵ (۹۶/۴۹)	۵۱ (۸۹/۴۷)	۵۷ (۱۰۰)
خیر	۱ (۱/۷۵)	۲ (۳/۵۰)	۶ (۱۰/۵۲)	۰ (۰/۰۰)
جمع	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)

یافته‌های جدول ۶، نشان می‌دهد از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی، ۶ نشریه معادل ۱۰.۵۲ درصد از کل نشریات از تنوع جغرافیایی نویسندگان برخوردار نبودند. ۲ نشریه دارای هیئت تحریریه خارجی نبودند و ۱ عنوان نشریه در وبگاه خود اهداف و چشم‌انداز روشنی ارائه نکرده بود. اما همه نشریات دارای عنوان و چکیده مقالات به انگلیسی بودند.

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۴

دوره ۲، شماره ۱

پیاپی ۳

۱۴۰۲

ه. توزیع فراوانی درصد هیئت تحریریه خارجی و داخلی

جدول ۷، توزیع فراوانی نسبت هیئت تحریریه خارجی و داخلی به کل هیئت تحریریه نشریات انگلیسی‌زبان حوزه فنی و مهندسی را نشان می‌دهد.

جدول ۷. توزیع فراوانی نسبت هیئت تحریریه خارجی و داخلی به کل هیئت تحریریه نشریات

نسبت هیئت تحریریه خارجی و داخلی به کل هیئت تحریریه نشریه	هیئت تحریریه خارجی	هیئت تحریریه داخلی
تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد
۰	۲ (۳/۵۰)	۰ (۰/۰۰)
۱-۲۴/۹	۱۸ (۳۱/۵۷)	۵ (۸/۷۷)
۲۵-۴۹/۹	۲۲ (۳۸/۵۹)	۱۰ (۱۷/۵۴)
۵۰-۷۴/۹	۱۲ (۲۱/۰۵)	۲۳ (۴۰/۳۵)
۷۵-۹۹/۹	۳ (۵/۲۶)	۱۷ (۲۹/۸۲)
۱۰۰	۰ (۰/۰۰)	۲ (۳/۵۱)
جمع	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)

یافته‌های جدول ۷، نشان می‌دهد ۲ نشریه دارای هیئت تحریریه خارجی نبودند. در ۱۵ نشریه نسبت هیئت تحریریه خارجی به کل هیئت تحریریه بالاتر از ۵۰ درصد است. به عبارت دیگر بیش از ۵۰ درصد اعضای هیئت تحریریه این ۱۵ نشریه را اعضای خارجی تشکیل داده‌اند. همچنین در ۴۵ نشریه نسبت هیئت تحریریه داخلی به کل هیئت تحریریه بیشتر از ۵۰ درصد بود، به عبارت دیگر بیش از ۵۰ درصد اعضای هیئت تحریریه این نشریات داخلی بودند.

و. معیارهای دسترسی

جدول ۸، وضعیت نشریات فنی و مهندسی را از نظر میزان رعایت معیارهای دسترسی که در پایگاه‌های استنادی مورد تأکید قرار می‌گیرند، نشان می‌دهد.

جدول ۸. وضعیت نشریات حوزه فنی و مهندسی از نظر معیارهای دسترسی مورد تأکید پایگاه‌های استنادی برای نمایه‌سازی نشریات

معیار مورد بررسی	داشتن آرشیو مرتب از شماره‌های قبلی نشریه	امکان گرفتن خروجی اندنوت برای مقالات نشریه	داشتن سیستم برخط برای ارسال و دریافت مقالات	داشتن توضیح شفاف درباره شیوه دریافت و داوری مقالات در نشریه	شناسه شیء دیجیتال	وبگاه به زبان انگلیسی	دسترسی برخط به متن کامل
وضعیت نشریه	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد
بله	۵۷ (۱۰۰)	۵۵ (۹۶/۴۹)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۴۹ (۸۵/۹۶)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)
خیر	۰ (۰۰۰)	۲ (۳/۵۰)	۰ (۰۰۰)	۰ (۰۰۰)	۸ (۱۴/۰۳)	۰ (۰۰۰)	۰ (۰۰۰)
جمع	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)	۵۷ (۱۰۰)

یافته‌های جدول ۸، نشان می‌دهد ۸ نشریه دارای شناسه شیء دیجیتال برای مقالات نشریه نبودند. ۲ نشریه امکان گرفتن خروجی اندنوت از مقالات نشریه را فراهم نکرده بودند. معیارهای دسترسی دیگر از سوی تمامی نشریات رعایت شده بود.

ز. معیار موقعیت مجلات: اچ ایندکس و استناد در گوگل اسکالر و نمایه در دواج

بررسی‌های مربوط به معیار موقعیت نشریات نشان داد که از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی ۱۴ نشریه دارای پروفایل در گوگل اسکالر نبودند و بنابراین اچ ایندکس و تعداد استنادهای دریافتی آن‌ها قابل بازیابی نبود. از میان ۴۳ نشریه‌ای که دارای پروفایل در گوگل اسکالر بودند و اچ ایندکس و تعداد استناد برای آن‌ها قابل بازیابی بود، بیشترین مقدار اچ ایندکس (h-index=26) به نشریه «International Journal of Information and Communication Technology Research» با صاحب امتیازی پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات تعلق داشت و نشریه «Journal of Oil, Gas and Petrochemical Technology» با صاحب امتیازی دانشگاه صنعت نفت با دریافت ۴۰۲۸ استناد

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۵

بررسی میزان آمادگی

نشریات علمی -

پژوهشی انگلیسی ...

بیشترین میزان استناد را داشت. همچنین از میان ۵۷ نشریه تنها ۲۳ (۴۰.۳۵ درصد) نشریه در پایگاه دواج نمایه شدند.

۵. بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی میزان آمادگی نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی درج شده در پرتال نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از نظر نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی معتبر بین‌المللی بود. جامعه پژوهش را نشریات فنی و مهندسی انگلیسی زبان تشکیل دادند که در هیچ از پایگاه‌های استنادی وب‌آوساینس و اسکوپوس نمایه نشده بودند. تعداد این نشریات برابر با ۵۷ بود. برای گردآوری داده‌ها سیاهه واری از معیارهای مورد تأکید این پایگاه‌ها و نیز از ادبیات تحقیق تهیه شد و وبگاه تک‌تک نشریات مورد مشاهده و بررسی دقیق قرار گرفت و برای هر یک سیاهه واری تکمیل شد.

یافته‌های پژوهش نشان داد از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی، ۳۰ عنوان نشریه معادل ۵۲.۶۳ درصد به صورت فصلنامه و ۲۷ نشریه معادل ۴۷.۳۶ درصد به صورت شش ماه یکبار منتشر می‌شوند. همچنین لازم به ذکر است در بین ۵۷ نشریه منتشر شده، سهم دانشگاه‌های دولتی ۲۵ نشریه معادل ۴۳.۸۵ درصد، سهم انجمن‌های علمی ۱۳ نشریه معادل ۲۲.۸۰ درصد، سهم دانشگاه آزاد ۸ نشریه معادل ۱۴.۰۳ درصد، سهم پژوهشگاه‌ها ۶ نشریه معادل ۱۰.۵۲ درصد و سهم دیگر سازمان‌ها و مراکز دولتی غیردانشگاهی ۵ نشریه معادل ۸.۷۷ درصد است.

بیشترین تعداد انتشار نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی مربوط به محدوده ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ است و کمترین تعداد به محدوده ۱۹۹۸-۲۰۰۳ مربوط می‌شود. لازم به ذکر است که انتشار نشریات انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۵ روند صعودی داشته است، اما از سال ۲۰۱۵ به این سو روند نزولی به خود گرفته است. این امر در مورد کل نشریات فنی و مهندسی انگلیسی زبان نمایه شده و نمایه نشده که در پرتال نشریات علمی هستند صادق است. در بررسی مشاهده شد که از سال ۲۰۱۵ به این سو آمار انتشار نشریات فنی و مهندسی انگلیسی زبان بدون توجه به نمایه شدن یا نمایه نشدن در پایگاه‌های بین‌المللی روند نزولی داشته است.

در مورد معیارهای عمومی، از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی، ۶ نشریه در وبگاه خود دارای شماره استاندارد بین‌المللی چاپی و ۳ نشریه دارای شماره استاندارد بین‌المللی الکترونیکی نمی‌باشند. تحقیق آزاده و همکاران (۱۳۹۶) نشان داد که نشریات علوم پزشکی در ارائه شماره استاندارد بین‌المللی الکترونیکی وضعیت مطلوبی ندارند (در ۳۰ درصد نشریات شماره استاندارد ارائه نشده است). همچنین ۳۵ نشریه معادل ۶۱.۴۰ درصد از کل نشریات در انتشار منظم شماره‌های نشریه با تأخیر روبرو هستند. نداشتن نظم انتشار از ضعف‌ها و چالش‌های اغلب نشریات ایرانی است که در بسیاری از تحقیقات به آن‌ها اشاره شده است و همسو با یافته‌های تحقیق کنونی است، از جمله رزمگیر (۱۳۸۹)، نوروزی و صلح‌جو (۱۳۹۵)، شه میرزادی (۱۳۹۸). همچنین ۲ نشریه در وبگاه خود سطوح

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۶

دوره ۲، شماره ۱

پیاپی ۳

۱۴۰۲

مختلف اصول اخلاقی نشر را مشخص نکرده بودند. اما، همه نشریات دارای فرایند همترازخوانی بودند.

در مورد معیارهای خط‌مشی، یافته‌ها نشان می‌دهد از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی، همه نشریات دارای عنوان و چکیده مقالات به انگلیسی بودند و تنها یک نشریه در وبگاه خود اهداف و چشم‌انداز روشنی ارائه نکرده بودند. همچنین یافته‌ها نشان داد که در ۶ نشریه نویسنده خارجی مشارکت نداشتند و دو نشریه دارای هیئت تحریریه خارجی نبودند. در مجموع در ۱۵ نشریه نسبت هیئت تحریریه خارجی به کل هیئت تحریریه بیشتر از ۵۰ درصد بود. به عبارت دیگر، بیش از ۵۰ درصد اعضای هیئت تحریریه این نشریات از اعضای خارجی بودند. همچنین در ۴۲ نشریه نسبت هیئت تحریریه داخلی به کل هیئت تحریریه بیشتر از ۵۰ درصد بود. به عبارت دیگر، بیش از ۵۰ درصد اعضای هیئت تحریریه این نشریات از داخل بودند. داشتن هیئت تحریریه خارجی و مشارکت نویسندگان خارجی در تولید و انتشار مقاله در نشریات می‌تواند بیانگر بین‌المللی شدن آن نشریه باشد. نشریات فنی و مهندسی انگلیسی‌زبان از جهت داشتن هیئت تحریریه خارجی و مشارکت نویسندگان خارجی در مقایسه با نشریات علوم پزشکی (صدقی و غفاری، ۱۳۹۵؛ شاه‌بداغی و همکاران، ۱۳۹۵، ب، ۱۳۹۶ الف) و همچنین در مقایسه با نشریات انگلیسی‌زبان دانشگاه تهران (نوروزی و صلح‌جو، ۱۳۹۵) و نشریات علمی پژوهشی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (شهمیرزادی، ۱۳۹۸) در وضعیت بهتری قرار دارند. اما در حالت کلی نمی‌توان ادعا کرد میزان مشارکت نویسندگان و اعضای هیئت تحریریه خارجی در این نشریات در حد مطلوب است.

در مورد معیارهای دسترسی یافته‌ها نشان می‌دهد ۸ نشریه دارای شناسه گر شیء دیجیتال برای مقالات نشریه نبودند. یافته‌های پژوهش صدقی و غفاری (۱۳۹۵) و شاه‌بداغی و همکاران (۱۳۹۶) نشان داد که نشریات علوم پزشکی از نظر ارائه شناسه گر شیء دیجیتال در وضعیت مطلوبی قرار ندارند و وضعیت نشریات فنی و مهندسی در مقایسه با نشریات پزشکی مطلوب است. همچنین یافته‌ها نشان داد که تنها دو نشریه امکان گرفتن اندنوت برای مقالات نشریه را فراهم نکرده بودند. معیارهای دسترسی دیگر از سوی تمامی نشریات رعایت شده بود و وضعیت مطلوبی مشاهده شد.

در مورد معیارهای موقعیت یافته‌ها نشان داد از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی، ۱۴ نشریه در گوگل اسکالر دارای پروفایل نبوده و بنابراین اچ ایندکس و میزان استادهای دریافتی آن‌ها قابل‌بازایی نبود. همچنین از میان ۵۷ نشریه مورد بررسی، بیشترین میزان اچ ایندکس به نشریه «International Journal of Information and Communication Technology Research» با صاحب‌امتیازی پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات (با اچ ایندکس ۲۶) مربوط بود و نشریه «Journal of Oil, Gas and Petrochemical Technology» با صاحب‌امتیازی دانشگاه صنعت نفت با ۴۰۲۸ استناد از بیشترین میزان استناد برخوردار بود.

سخن آخر اینکه ارزشیابی نشریات به صورت دوره‌ای جهت تشخیص نقاط قوت و ضعف آن‌ها از جهت ورود به پایگاه‌های استنادی بین‌المللی بسیار اهمیت دارد. به طور کلی مشاهده گردید که انتشار

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۷

بررسی میزان آمادگی

نشریات علمی -

پژوهشی انگلیسی ...

نشریات انگلیسی‌زبان حوزه فنی و مهندسی در کشور از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۵ روند صعودی داشته است، اما از سال ۲۰۱۵ به این سو روند نزولی به خود گرفته است. سهم انجمن‌های علمی در انتشار نشریات فنی و مهندسی به زبان انگلیسی قابل توجه است. ضعف مهم اغلب نشریات حوزه فنی و مهندسی تأخیر در انتشار منظم شماره‌های نشریات است. همچنین علیرغم اینکه اغلب این نشریات در گوگل اسکالر دارای پروفایل بودند اما از اچ ایندکس و میزان استناد دریافتی پایین برخوردار بودند. در بقیه معیارها وضعیت نسبتاً مطلوبی مشاهده شد.

بر اساس یافته‌های به دست آمده از پژوهش در جهت کمک و حل مسائل پژوهش، پیشنهادها زیر در دو بخش پیشنهادهای کاربردی و پیشنهادهای پژوهشی ارائه می‌شود.

۱. با توجه به اینکه یکی از شاخص‌های مهم برای ورود به نمایه‌های استنادی نظم در انتشار

نشریه است و از آنجایی که یافته‌های پژوهش نشان داد بیش از ۶۰ درصد نشریات مورد بررسی در انتشار شماره‌های نشریات با تأخیر روبرو بودند، بنابراین توجه به این امر بسیار مهم است. سردبیران و مدیران مسئول نشریات باید تمهیدات لازم برای دریافت و ارسال به موقع مقالات برای داوران و متعاقب آن پیگیری نتیجه داوری و مراحل ویرایش و آماده‌سازی مقالات جهت انتشار به موقع بیندیشند.

۲. همان‌طور که یافته‌ها نشان داد نزدیک به یک‌چهارم نشریات منتشر شده توسط انجمن‌های

علمی منتشر شدند و این نشان‌دهنده نقش مهم و توانمند انجمن‌های علمی در حوزه فنی و مهندسی است. بنابراین اهمیت دادن به انجمن‌های علمی و حمایت مالی و سازمانی از آنها هم به ارتقای کیفیت نشریات آنها کمک می‌کند.

۳. یافته‌ها نشان داد که شاخص اچ ایندکس و میزان استناد به نشریات فنی و مهندسی در پایگاه

گوگل اسکالر پایین بود. برای ارتقای این شاخص‌ها باید کیفیت مقالات نشریات مورد توجه قرار گیرد. همچنین ۱۴ عنوان نشریه در گوگل اسکالر دارای پروفایل نبودند. بنابراین راه-اندازی پروفایل گوگل اسکالر به عنوان نقطه آغازی برای آگاهی از وضعیت استنادی نشریات ضروری است.

پیشنهادهای پژوهشی نیز به شرح زیر ارائه می‌شوند:

۱- بررسی وضعیت نشریات انگلیسی‌زبان حوزه فنی و مهندسی نمایه شده در پایگاه‌های

استنادی معتبر مانند وب‌آوساینس و اسکوپوس و مقایسه آن با نتایج این پژوهش.

۲- بررسی میزان آمادگی نشریات فارسی‌زبان حوزه فنی و مهندسی برای نمایه شدن در پایگاه-

های استنادی معتبر مانند وب‌آوساینس و اسکوپوس.

۷. منابع و مآخذ

آزاده، فریدون؛ قاضی میرسعید، سیدجواد؛ قریب، میترا؛ و نبی‌اللهی، عبدالاحد (۱۳۹۶). بررسی وضعیت نمایه شدن مجله‌های لاتین مصوب علوم پزشکی کشور در نمایه‌نامه‌های معتبر جهانی. *مجله دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (پیاورد سلامت)*، ۱۱(۱)، ۶۷-۵۷.

باقریان، نجمه؛ و خالقی، نرگس (۱۳۹۵). حضور شاخص‌های نمایه‌سازی مورد نظر پایگاه‌های اطلاعاتی و استنادی بین‌المللی در وبگاه نشریات انگلیسی حوزه علوم پزشکی ایران (به کوشش محمدامین عرفان منش؛ مهدی رحمانی؛ مریم انصاری). *مجموعه مقالات همایش نشریات علمی کشور (ص. ۵۲۱ - ۵۳۸)*. تهران: نشر کتابدار.

باقریان، نجمه (۱۳۹۷). ارزیابی وب سایت نشریات علمی حوزه فلسفه براساس شاخص‌های نمایه‌سازی پایگاه‌های اطلاعاتی و استنادی بین‌المللی. *پژوهش‌های فلسفی - کلامی*، ۲۰(۱)، ۲۰۳-۲۲۵.

10.22091/PFK.2018.3055.1862

دورچی لو، منصوره (۱۳۹۵). بررسی وضعیت نشریات علمی پژوهشی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در پایگاه‌های استنادی Scopus و web of science (به کوشش محمدامین عرفان منش؛ مهدی رحمانی؛ مریم انصاری). *مجموعه مقالات همایش نشریات علمی کشور (ص. ۴۱۵ - ۴۲۸)*. تهران: نشر کتابدار.

رزمگیر، مریم السادات (۱۳۸۶). بررسی وضعیت ساختاری مجلات چاپی علمی پژوهشی پزشکی انگلیسی زبان کشور از نظر معیارهای انتخاب مجلات برای نمایه شدن در پایگاه‌های اطلاعاتی ISI. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

شاهبداغی، اعظم؛ فرهادی، آرزو؛ شکفته، مریم؛ و کرمی، منوچهر (۱۳۹۵ الف). بررسی انطباق الزامات ساختاری مجلات علوم پزشکی ایران با معیارهای مورد انتظار Pubmed Central. *مجله اطلاع‌رسانی پزشکی نوین*، ۲(۱)، ۷۴-۷۰.

شاهبداغی، اعظم؛ فرهادی، آرزو؛ شکفته، مریم؛ و کرمی، منوچهر (۱۳۹۵ ب). وضعیت ساختاری مجلات علوم پزشکی کشور بر اساس شاخص‌های گزینش نمایه‌نامه مدلاین. *مدیریت اطلاعات سلامت*، ۱۳(۳)، ۲۰۳-۲۰۸.

شاهبداغی، اعظم؛ فرهادی، آرزو؛ شکفته، مریم؛ و کرمی، منوچهر (۱۳۹۶ الف). میزان انطباق الزامات ساختاری مجلات علوم پزشکی کشور ایران با معیارهای نمایه‌سازی اسکوپوس. *پیاورد سلامت*، ۱۱(۲)، ۱۷۳-۱۸۰.

شاهبداغی، اعظم؛ فرهادی، آرزو؛ شکفته، مریم؛ و کرمی، منوچهر (۱۳۹۶ ب). میزان انطباق الزامات ساختاری مجلات علوم پزشکی ایران با معیارهای ساختاری وب‌آو ساینس. *نشریه مدیریت سلامت*، ۲۰(۶۹)، ۵۷-۶۶.

شهمیرزادی، طیبیه (۱۳۹۸). مجله‌های علمی - پژوهشی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و میزان همخوانی آن‌ها با معیارهای نمایه‌سازی پایگاه استنادی اسکوپوس. *علوم و فناوری اطلاعات کشاورزی*، ۲(۱)،

doi: 10.22092/AISTJ.2019.126177.1026 . ۱۸-۱

صدقی، شهرام؛ و غفاری هاشجین، سمیه (۱۳۹۵). ارزیابی مطابقت مجلات انگلیسی زبان علوم پزشکی ایرانی با معیارهای عینی پذیرش مجلات در پایگاه اطلاعاتی Scopus. *مدیریت اطلاعات سلامت*، ۱۳(۶)، ۴۲۶-۴۳۱.

صالحی، کیوان؛ و رحیمی، حسین (۱۳۸۵). تبیین فرایند ارزیابی مجلات در موسسه اطلاعات علمی (آی. اس. آی). *مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۱۷(۲)، ۱۴۱-۱۶۰.

نوروزی، علیرضا؛ و صلح‌جو، نیلوفر (۱۳۹۵). نیمرخ مجله‌های انگلیسی‌زبان دانشگاه تهران بر اساس معیارهای نمایه‌سازی پایگاه‌های استنادی بین‌المللی. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۹(۲)، ۴۴-۷۸.

- Collazo-Reyes, F. (2014). Growth of the number of indexed journals of latin America and the caribbean: The effect on the impact of each country. *Scientometrics*, 98(1), 197-209.
- Dinkel, A., Berth, H., Borckenhagen, A., & Braehler, E. (2004). On Raising the International Dissemination of German Research: Does Changing Publication Language to English Attract Foreign Authors to Publish in a German Basic Psychology Research Journal?. *Experimental Psychology*, 51(4), 319-328.
- Duncombe, D. (2015, August 15). *How to add local journals to international databases*. The 2nd Asian Science Editors Conference & Workshop. Vietnam. <https://asianeditor.org/event/2015/index.php>
- Ghaffari Heshajin, S., Sedghi, Sh., & Asghari Hineh Abad, L. (2017). Iranian medical English journals: reference analysis based on journal selection criteria in WOS, PubMed and Scopus. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 1650.
- Kim, H. (2015, August 15). *How to index journal in Scopus & WoS*. The 2nd Asian Science editors' conferences and workshop. vietnam. <https://asianeditor.org/event/2015/index.php>
- Koch, T., & Vanderstraeten, R. (2021). Journal editors and journal indexes: Internationalization pressures in the semi-periphery of the world of science. *Learned Publishing*, 34(4), 519-527. <https://doi.org/10.1002/leap.1390>.
- Peña, E.P., Valero, M.V. & Sicilia, J.G. (2004, September 24-25). *Comparative study of journal selection criteria used by Medline and Embase, and their application to Spanish biomedical journals*. [Conference presentation]. 9th European Conference of Medical and Health Libraries, Santander.
- Sedghi, Sh., & ghaffari, S. (2018). Assessing of Iranian medical English journals based on journal selection criteria in Scopus. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 1760.
- Shin, E., Choi, H., & Seo, T. (2015). Internationalization of Domestic Journals for Enhancing the Global Influence: An Analysis on KoreaScience Journals. *Journal of the Korean Society for Library and Information Science*, 49(4), 159-177. <https://doi.org/10.4275/KSLIS.2015.49.4.159>
- Taskin, Z., Doğan, G., Akça, S., Şencan, I. & Akbulut, M (2015). Does Scopus put its own journal selection criteria into practice? In Salah, A.A., Y. Tonta, A.A. Akdag Salah, C. Sugimoto, U. Al (Eds.), *Proceedings of ISSI 2015 Istanbul*. Paper presented at The International Society of Scientometrics and Informetrics Conference, Istanbul, Turkey, 29 June to 3 July (pp. 1198-1199). Turkey: Bogaziçi University Printhouse.
- Testa, J. (2009). The Thomson Reuters journal selection process. *Transnational Corporations Review*, 1(4), 59-66. <https://doi.org/10.1080/19186444.2009.11658213>
- Taufiqurrochman, R., & Nur Suci, D. (2016). *Internationalization of academic journal in UIN Maulana Malik Ibrahim Malang: Accessibility, credibility, prestige*. (Research Report). Retrieved from URL: <http://repository.uin-malang.ac.id/755/>
- Wang, J., & Lu, Y. Q. (2009). Reflection on internationalization of Chinese surgery journals. *Chinese journal of traumatology = Zhonghua chuang shang za zhi*, 12(4), 243-246.
- Winarko, B., Abrizah, A., & Tahira, M. (2016). An assessment of quality trustworthiness and usability of indonesian agricultural science journals: Stated preference versus revealed preference study. *Scientometrics*, 108(1), 289-304. <https://doi.org/10.1007/s11192-016-1970-x>

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۲۰

دوره ۲، شماره ۱

پیاپی ۳

۱۴۰۲